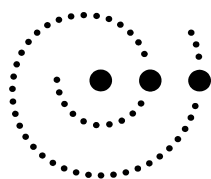

Tämä on päätöksen verkkoversio, jossa on otettu huomioon henkilötietolain (523/1999) tavoitteet yksityisyyden suojasta siten, että päätöksestä on poistettu valittajina olevien yksityisten henkilöiden nimet.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

PÄÄTÖS N:o YM1/5222/2004

Annettu julkipanon jälkeen
23.5.2005

ASIA

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan vahvistaminen

VAHVISTETTAVAKSI SAATETTU PÄÄTÖS

Etelä-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuuston päätös 1.12.2003.

Kaavan sisältö

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava on koko maakuntaa koskeva kaikki alueidenkäyttömuodot kattava kaava. Maakuntakaavalla on tarkoitus kumota voimassa oleva seutukaava.

LAUSUNNOT

Valtiovarainministeriö, opetusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä työministeriö ovat antaneet asiasta lausuntonsa.

Lisäksi oikeusministeriölle, sisäasiainministeriölle, kauppa- ja teollisuusministeriölle, puolustusministeriölle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle on varattu mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Kaavasta on antanut lausuntonsa myös Länsi-Suomen ympäristökeskus.

Ministeriöiden lausunnot

Valtiovarainministeriö toteaa, että Etelä-Pohjanmaan maakunta on ollut muuttotappioaluetta, joskin viime vuonna poismuutto on hidastunut. Tilastokeskus ennustaa, että vuoteen 2030 mennessä maakunnan väestö vähenisi edelleen noin 15 000 asukkaalla. Kaavassa pyritäänkin ehkäisemään poismuuttoa ja vakiinnuttamaan väestömäärä 200 000 asukkaaseen. Maakunnan yleiset kehitysnäkymät huomioon ottaen kaavasunnitelma on realistinen ja pyrkii saamaan esiin alueen sinänsä negatiivisesta kehityksestä hyödynnettäviä puolia. Tässä olisi valtiovarainministeriön käsityksen mukaan voitu mennä pidemmällekin: myöntää kehityksen trendit ja korostaa selkeämmin rationalisointitarpeita ja kuntien välisen yhteistyön välttämättömyyttä. Kaavan valtiontaloudelliset vaikutukset on arvioitu pääosin negatiivisiksi: valtiolle tulisivat maksettaviksi suuret tie- ja raideliikenteen kehittämisen investointi- ja ylläpitokustannukset ja kaikkiaan mahdolliset positiiviset vaikutukset jäisivät vähäisiksi ja välillisiksi. Valtiovarainministeriö muistuttaa, että valtiontalouden panostukset päätetään kuitenkin budjetti- ja kehysprosessin yhteydessä eikä kaavoitusprosessissa.

Opetusministeriö yhtyy Museoviraston lausuntoon. Valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt on huomioitu kaavassa kattavasti. Maakunnallisesti merkittävät kohteet tulisi eteläpohjalaisen kulttuurimaiseman ominaispiirteiden ymmärtämiseksi ja korostamiseksi sekä niiden säilymisen turvaamiseksi merkitä maakuntakaavaan tai ainakin osoittaa erillisellä liitekartalla. Kaavaselostuksen liitteenä on luettelo maakunnallisesti merkittävistä kohteista. Luettelo antaa selvän käsityksen siitä, että kuntien rakennuskulttuurin inventointitiedot ja rakennetun ympäristön historian selvitykset ovat vielä hyvin puutteellisia. Museovirasto toteaa, että inventointitilanteen kuntoon saattaminen on kuntien, Etelä-Pohjanmaan liiton ja Länsi-Suomen ympäristökeskuksen kiireellinen lähitulevaisuuden tehtävä.

Kiinteiden muinaisjäännösten osalta Museovirasto pitää valitettavana, että Etelä-Pohjanmaan liitto on pitäytynyt olemassa oleviin selvityksiin. Selvitykset kiinteistä muinaisjäännöksistä ovat monin paikoin pahasti vanhentuneita sekä puuttuvat kokonaan joidenkin kuntien osalta. Museovirasto pitää arkeologisten inventointien sisällyttämistä maakuntakaavahankkeiden selvityksiin erityisen tärkeänä.

Etelä-Pohjanmaalta tunnetaan yli 700 suojeltua muinaisjäännöstä. Kaavakarttaan on merkitty pisteinä kaikki ns. 1. luokan kiinteät muinaisjäännökset (24 kohdetta). Kohteiden nimiä tai tarkempaa sijaintia ei ole missään mainittu. Kaavaselostuksen liitteeksi olisi ollut välttämätöntä sisällyttää luettelo maakunnan kaikista kiinteistä muinaisjäännöksistä. Mikäli kaikkia muinaisjäännöksiä ei merkitä kaavakarttaan, tulisi ne kuitenkin merkitä selostuksen liitekarttaan. Kaavaselostuksen liitekartta käsittää vain em. 24 ensimmäisen luokan kohdetta ja antaa siten harhaan johtavan kuvan maakunnan muinaisjäännöskannan määrästä ja maantieteellisestä sijainnista.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että maakuntakaavassa tulisi ottaa huomioon maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:n 2 momentin tarkoittama tulvan, sortuman tai vyörymän vaaran välttäminen. Etelä-Pohjanmaan oloissa tämän näkökulman tulisi olla korostuneesti esillä ohjattaessa yksityiskohtaisempaa maankäytön suunnittelua tulvaherkillä jokivarsilla. Tämä koskee esimerkiksi maakuntakaavassa osoitettuja taajamatoimintojen alueita ja niiden laajenemissuuntia. Maakuntakaavassa tulva-alueita käytetään ainoastaan Seinäjoelta pohjoiseen ja Nurmosta itään suuntautuvan kielletyn laajenemissuunnan yhtenä perusteena.

Etelä-Pohjanmaa on yksi Suomen vaikeimmista tulvariskialueista, jolla sijaitsee suuri joukko taajamia, joille jo kohtuullisen pienet tulvat aiheuttavat vahinkoa. Ei voida pitää hyväksyttävänä, että kaavassa painotetaan jokilaaksojen nauhamaisen asutusrakenteen kehittämistä ilman, että tulvavaaroja käsitellään. Tulvakysymykset eivät ole yksittäisten kuntien ratkaistavissa, vaan niitä tulee tarkastella kokonaisuutena vesistöalueella. Tulvakysymyksiä tulisi tarkastella jo maakuntakaavatasolla, vaikka yksittäiset tulvavaara-alueet ja niihin liittyvät rakentamisrajoitukset osoitettaisiinkin yleis- ja asemakaavoissa.

Liikenne ja viestintäministeriö toteaa, että maakuntakaavan tavoitteet ovat ministeriön hallinnonalan kannalta kannatettavia. Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, liikenne- ja kuljetustarpeen vähentäminen, liikenneturvallisuus-

den ja ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantaminen ovat linjassa liikenne- ja viestintäministeriön näkemysten kanssa.

Maakuntakaavassa varaudutaan tarvittaviin liikenneyhteyksiin kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja -verkostoja. Kaavassa esitetyt tieluokitus ja merkittävästi parannettavat tiet poikkeavat kuitenkin liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksestä.

Nykyiset yhdystiet 7120 Alajärvi (Alajärvi-Levijoki) ja 6215 Ähtäri- vt 23 (Yltiänjärvi-Ähtäri) eivät täytä seututien edellytyksiä. Aikaisemmin seututiellä olleen maantien 7120 ja Jyväskylän suuntaa palvelleen maantien 6215 merkitys muuttui kun valtatie- ja kantatieverkkopäätökset 1990-luvun alussa tehtiin ja kantatie 68 sekä valtatie 18 merkittiin maastoon. Alajärvi-Levijoki seututie (712) muutettiin tällöin yhdystieksi. Mt 6215 oli aikaisemminkin yhdystie. Mainittujen teiden läheisyydessä sijaitsevat kaupunkikeskukset, Alajärvi ja Ähtäri, liittyvät läheisesti korkeampiluokkaisiin kanta- tai valtateihin.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että kaavassa on suuri joukko "Merkittävästi parannettava tieosuus" -merkinnällä varustettuja teitä. Merkintä edellyttää, että tien liikenteellinen laatutaso muuttuu oleellisesti. Tien rakenteellisen kunnon parantamiskohteita ei tule merkitä maakuntakaavaan. Liikenne ja viestintäministeriö katsoo, että seuraavia teitä ei tule esittää "merkittävästi parannettava tieosuus" merkinnällä:

- seututie 672 Jalasjärvi-Kauhajoki
- seututie 685 Jurva-Kainasto (Kauhajoki)
- seututie 694 Kalakoski-Hämeen piirin raja (Peräseinäjoki)
- seututie 711 Kuortane-Lappajärvi
- seututie 750 Veteli-Vimpeli
- seututie 751 Evijärvi-Reisjärvi
- yhdystie 7122 Kurejoki-Alajärvi
- yhdystie 7056 Jokivarsi-Kattelus (Alavus)

Maakuntakaavassa on erittäin runsaasti uusia ohjeellisia eritasoliittymävarauksia. Nykyinen rahoitustilanne huomioon ottaen varaukset ovat selvästi ylimitoitettuja. Maankäyttöä ei tule toteuttaa epärealististen eritasovarausten perusteella pääteiden läheisyyteen. Kulku pääteille tulee muutenkin pyrkiä järjestämään rinnakkaisteiden ja -katujen kautta.

Kaavassa on osoitettu huomattava määrä yhdysteitä. Maakunnan kannalta vähämerkityksellisten teiden poistaminen selkeyttäisi kaavakarttaa ja korostaisi esitettävien teiden merkitystä.

Kaavamääräyksissä voisi yleisesti todeta, ettei asutusta tule sijoittaa ilman tarkempia selvityksiä ja esittämättä ongelman poistavia ratkaisuja sellaisille radan vierialueille, joissa tärinän ja melun vaikutus on ilmeinen. Lisäksi velvoitteet tulisi asettaa rakentamisesta hyötyvälle osapuolelle.

Voltin ja Ähtärin asemat tulee poistaa maakunnallisesti merkittävien rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden luettelosta. Niitä ei ole aiemmissa Ratahallintokeskuksen, VR:n ja Museoviraston kanssa tehdyissä selvityksissä todettu suojelun arvoisiksi.

Kaavakartalla on esitetty runsaasti moottorikelkkareittejä, jotka risteävät mm. ratojen kanssa. Uusia tasoristeyslupia ei tulla enää myöntämään, vaan risteämät tulee järjestää eritasoisina.

Työministeriön mukaan maakuntavaltuuston hyväksymän maakuntasuunnitelman keskeiset tavoitteet; väestömäärän vakiinnuttaminen omavaraiskehityksen kautta, elintarviketoimialan kehittäminen kansainväliseksi huippuosaamisen klusteriksi ja kansainvälistämiskehitys ovat työllisyyttä hyvin tukevia ja oikeansuuntaisia toimenpiteitä. Maakuntakaavassa merkittävimpiä alueita ovat luonnonsuojelualueet, valtakunnalliset ja maakunnalliset maisema-alueet sekä työllisyystavoitteiden edistämisen kannalta erityisesti maakunnan liikennesuunnitelma.

Valtakunnantason päätieverkko kulkee maakunnan läpi ja Seinäjoki risteysasemana on merkittävä tavara- ja matkustajaliikenteen kannalta. Maakunnassa on hyvin varustettuja lentokenttiä ja alue on osa valtakunnan lentoliikenneverkkoa. Työllisyyden kehittäminen huomioon ottaen on tärkeää luoda mahdollisuudet uusien yritysten sijoittumiselle maakunnan alueelle. Liikenneyhteydet ja työvoiman saatavuus ovat merkittävimmät yritysten sijaintipäätökseen vaikuttavat tekijät.

Maakuntakaavassa korostuvat maakunnan luonnonvarat ja pyrkimys niiden tehokkaaseen hyödyntämiseen. Mm. turpeen laajamittainen käyttö aiheuttaa osin ristiriitaa turvetuotannon työllistävän vaikutuksen sekä toisaalta turvetuotannosta virkistykselle ja matkailulle aiheutuvien haittojen välillä.

Ministeriö pitää tärkeänä, että tasapuolisen alueellisen kehityksen, yhtenäisten aluekokonaisuuksien ja eri verkostojen tasapainoisen muotoutumisen varmistamiseksi naapurimaakuntien, erityisesti Keski-Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakuntakaavat ja niiden tavoitteet tulisi ottaa huomioon maakuntakaavan kokonaisrakennetta edelleen kehitettäessä.

Työministeriö pitää tärkeänä, että maakuntakaavassa ennakoidaan tulevaisuuden hyvinvointipainotukset ja kestävä kehityksen tuomat tarpeet sekä turvataan niiden toteutuminen tai ainakin varaudutaan siihen, että niiden toteutuminen on mahdollista.

Muut lausunnot

Länsi-Suomen ympäristökeskuksen lausunnon mukaan maakuntakaava on laadittu vuorovaikutteisessa prosessissa, jolloin alueen viranomaiset, asukkaat ja yhteisöt ovat voineet vaikuttaa siihen. Kaava ilmentää haluttavaa ja tavoiteltua kehitystä maakunnan alueella.

Länsi-Suomen ympäristökeskus toteaa, että sen aiemmin kaavasta antamassa lausunnossa esitettyjä verraten vähäisiä korjausehdotuksia ei maakuntakaavaan ole tehty. Sen vuoksi maakuntakaavaan sisältyy vielä joitakin puutteellisuksia, jotka on hyvä korjata.

Turvetuotannon osalta tulisi kaavaan lisätä, että turvetuotantoa ei tule suunnitella pohjavesialueen sisäpuolella ja että humuksen määrää tulee vähentää vedenhankintavesistöjen alueella (Kyrönjoki, Ähtävänjoki).

Natura-alueiden merkintätapa on vaikeaselkoinen. Voi syntyä käsitys, että ne alueet, joita ei ole osoitettu SL-alueiksi eivät ole maankäytöllisesti suojelu-

tarkoituksiin varattuja ja niillä voidaan toimia, kunhan ei heikennetä Natura-varauksen perusteena olevia suojeluarvoja. Selkeämpää olisi ollut osoittaa kaikki luonnonsuojelualueina perustettavaksi tarkoitettut Natura-alueet kokonaisuudessaan myös SL-merkinnällä, vaikka ne eivät kaikilta osilta kuuluisikaan kansallisiin suojeluohjelmiin.

Kaavaselostuksessa kohteen F10800035 kohdalla puuttuu maininta uudesta tielinjasta, joka kartan mukaan sivuaa Natura-aluetta. Kohteen F10900093 kohdalla puuttuu maininta ohjeellisesta moottorikelkkailun runkoreitistä, joka on kaavassa osoitettu kulkemaan Natura-alueen kautta.

Ohjeellisen moottorikelkkailun runkoreitin suunnittelumääräys on osin epäselvä. Natura-tietolomakkeissa mainittu toteutuskeinovalikoima ei välttämättä ilmennä alueen erityisiä suojeluarvoja tai niiden puutetta. "Metsälain nojalla suojeltavat" kohteet eivät sen vuoksi voi yksin olla eri asemassa muihin Natura-kohteisiin nähden.

Luonnonsuojelualueiden osalta pääosa eri SL-kategorioiden kohdemäärätiedoista on virheellisiä, esimerkiksi kansallispuisto-ohjelman kohteita on vain kaksi. Särkisenjärvi on lintuvesiensuojeluohjelman kohde ja kuuluu kategoriiaan SL-3.

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue: selostuksen tekstistä puuttuu maininta, että maisema-alueen perustamispäätöksen tekee ympäristöministeriö, jos on kyse valtioneuvoston päätöksen 5.1.1995 mukaisista alueista.

Kaavaselostuksessa Natura-alueita koskevan merkinnän kuvauksessa ja sanalla ikään kuin väitetään, että kaikki alueet ovat sekä lintu- että luontodirektiivin mukaisia. Valtioneuvoston päätös 25.3.1999 ei koske Länsi-Suomen ympäristökeskuksen aluetta. Tekstissä todetaan, että maakuntakaava sisältää 22 Natura-kohdetta, jotka eivät ole luonnonsuojelualueita tai mukana valtioneuvoston hyväksymissä suojeluohjelmissä tai seutukaavan suojelualueissa. Kokonaan em. kategorioiden ulkopuolella olevia Natura-kohteita on kuitenkin vain viisi (kolme jokivesistöä, Pirjatanneva sekä Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva). Kaikista muista Natura-kohteista ainakin osa kuuluu johonkin aiempaan suojeluohjelmaan tai -varaukseen. Kaavaselostuksessa sivulla 112 pitäisi lukea valtioneuvoston vahvistamat suojeluohjelmat.

Länsi-Suomen ympäristökeskus toteaa, että esitetyt täydennykset ovat teknisiä korjauksia selostusosaan tai muutoin vaikutuksiltaan vähäisiä. Täydennykset selostukseen voitaneen tehdä liiton toimesta kaavan vahvistamispäätöksen jälkeen. Aluevarauksiin ja kaavamääräyksiin esitetyt muutokset voitaneen tehdä ympäristöministeriössä vähäisinä muutoksina.

VALITUKSET

Maakuntavaltuuston päätöksestä on valittanut Hietikon vesiosuuskunta, Jurva

Valituksen sisältö

Hietikon vesiosuuskunta vaatii, että Jurvan kunnan Hietikon vesiosuuskunnan pohjavesialuetta ja sen keskeistä osaa vedenottamoa; lähdeä (lähteitä) suojellaan vesilain ja ympäristölainsäädösten mukaisesti. Maakuntakaavaan ei tule merkitä Jurvassa maantien 689 uusia tielinjavarauksia vaihe 2 osalta. Valittaja vaatii tievarausten hyväksymättä jättämistä Hietikon pohjavesialueen läpi tai sen välittömässä läheisyydessä, koska valittajat käynnistävät vesi-

lain 19 §:n ja 20 §:n mukaisen suoja-alueen erityismääräyksiä hakemisen ja -määräystä koskevat toimenpiteet.

Vaasan tiepiiri ja Jurvan kunta ovat välinpitämättömiä Hietikon vesiosuuskunnan vedenottamon oikeuksista. Alueen aikaisemman seutukaavan suunnittelussa ei vesiosuuskuntaa kuultu eikä välitetty sen oikeudesta puhtaaseen veteen. Kyseinen pohjavesialue on jätetty pois seutukaavasta.

Uutta tielinjavarausta perustellaan liikenneturvallisuuksella ja -tiheydellä. Tiepiiri ei ole toteuttanut tässä ainoassa liikennesuunnassa kevyenliikenteen väylää. Väkiluku Jurvassa on vähentynyt merkittävästi eikä muutosta ole nähtävissä. Esitetty tielinjavaraus ei myöskään tuo muutosta. Maakuntakaavan perustelu, että vilkkain liikennesuunta tulevaisuudessa olisi ko. tielinjaus, on vailla minkäänlaista todellisuuspohjaa. Valittajan käsityksen mukaan Vaasan tiepiiri on suhtautunut välinpitämättömästi pohjavesialueen suojaustoimenpiteisiin.

VASTINEET YM.

Etelä-Pohjanmaan liitto on antanut vastineensa annettuihin lausuntoihin ja valitukseen.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN PÄÄTÖS

Kannanotot ministeriöiden lausuntoihin

Opetusministeriön lausunnon osalta ympäristöministeriö toteaa, että valtakunnallisten kulttuuriperintöalueiden ja -kohteiden ohella tulee maakuntakaavassa osoittaa myös maakunnallisin tai seudullisin perustein inventoidut, kulttuuriperinnön vaalimisen kannalta arvokkaat alueet ja kohteet. Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden osoittamistavat voivat maakuntakaavassa vaihdella.

Rakennetun kulttuuriympäristön osalta on kaavakartalla kohdemerkinnällä osoitettu valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet. Osa-alueiden erityisominaisuuksia kuvaavalla merkinnällä "Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue" on osoitettu valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöalueet. Varsinaisten kulttuuriympäristöä koskevien merkintöjen lisäksi on kulttuuriympäristön arvoja otettu jossain määrin huomioon myös muiden kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksissä.

Rakennetun kulttuuriympäristön maakunnallisesti merkittävät kohteet on esitetty kaavaselostuksessa erillisellä yleispiirteisellä liitekartalla ja luettelona. Kohdeluettelo perustuu Museoviraston julkaisuun valtakunnallisesti merkittävistä kulttuurihistoriallisista ympäristöistä (1993) sekä kaavan erilliselvitykseen maakunnallisesti arvokkaista maisema- ja kulttuurialueista.

Merkittävä osa maakunnallisesti merkittävistä rakennetun kulttuuriympäristön kohteista sijoittuu kaavakartalla osa-alueiden erityisominaisuuksia kuvaavalla merkinnällä "Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue" osoitetuille alueille.

Ympäristöministeriö toteaa, että kaavakarttaan ei vahvistamisen yhteydessä voida lisätä maakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Ottaen huomioon sen, että merkittävä osa maakunnallisesti merkittävistä rakennetun kulttuuriympäristön kohteista sijoittuu merkinnällä "Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue" osoitetuille alueille sekä kaavan esitystavan, ei kulttuuriympäristön maakunnallisesti merkittävien kohteiden esittämistä ainoastaan kaavaselostuksessa voida pitää sellaisena puutteena, että kaavan vahvistamatta jättämiselle olisi tältä osin lainmukaiset perusteet.

Ympäristöministeriö toteaa lisäksi, että Etelä-Pohjanmaan maakunnan rakennusperintö on rikasta, mutta suurelta osin vielä tarkasti inventoimatonta ja dokumentoimatonta. Tältä osin ympäristöministeriö yhtyy Museoviraston lausunnossa esitettyyn tarpeeseen inventointitilanteen kuntoon saattamisesta.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on kaavakartalla osoitettu ns. ensimmäisen luokan kiinteät muinaisjäännekohteet. Ympäristöministeriö katsoo, että näiden kohteiden nimien ja tarkemman sijainnin tulisi käydä ilmi kaavaselostuksesta tai sen liitteestä. Ympäristöministeriö kehottaa maakunnan liittoa täydentämään kaavaselostusta tältä osin.

Maakuntakaavoituksessa tulisi sen yleispiirteisyyden asettamat rajoitukset huomioon ottaen osoittaa valtakunnallisesti arvokkaiden muinaisjäännekohteiden lisäksi myös muut tiedossa olevat muinaisjäännekohteet. Muiden kuin ns. ensimmäisen luokan kohteiden osoittamatta jättämistä kaavakartalta voidaan kuitenkin perustella näiden kohteiden suurella lukumäärällä, kaavan yleispiirteisyydellä sekä kaavan esitystavalla. Myös näitä kohteita koskevaa tietoa tulisi mahdollisuuksien mukaan käsitellä kaavaselostuksessa. Ympäristöministeriö kehottaa maakunnan liittoa täydentämään kaavaselostusta tältä osin.

Maa- ja metsätalousministeriön lausunnon osalta ympäristöministeriö yhtyy siihen näkemykseen, että tulvakysymystä tulee tarkastella kokonaisuutena koko vesistöalueella ja että tulva-alueisiin tulee kiinnittää huomiota maakuntakaavoituksen yhteydessä.

Kaavaselostuksessa todetaan, että yhdyskuntarakenteen kielletty laajenemissuunta on ilmaistu Seinäjoelta pohjoiseen sekä Nurmosta itään ja että kyse on osittain valtakunnallisestikin merkittävän kulttuurimaiseman suojelemisesta ja Kyrönjoen osalta myös tulva-alueista. Ympäristöministeriö toteaa, että vahvistetuksi saatetussa kaavakartassa ei selostuksessa mainittua merkintää ole käytetty. Ympäristöministeriö kehottaa maakunnan liittoa korjaamaan kaavaselostusta tältä osin.

Taajamatoimintojen alueiksi on kaavaselostuksen mukaan osoitettu nykytilanteen mukaisia alueita eikä maakuntakaavassa ole pääsääntöisesti otettu kantaa kuntien taajamatoimintojen laajenemisalueisiin. Taajamatoimintojen aluetta koskevassa suunnittelumääräyksessä todetaan, että alueen suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä, täydennysrakentamista ja taajamakuvan eheyttämistä. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa osoittavia merkintöjä on osoitettu välille Ilmajoki-Kurikka sekä Tuuri-Töysä. Kyseisten merkintöjen esitystapa on hyvin yleispiirteinen eivätkä kyseiset merkinnät sellaisinaan merkitse yhdyskuntarakenteen laajenemista tulvauhan alaisille alueille.

Maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:n 2 momentin rakennuspaikkaa koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset asemakaava-alueen ulkopuolella ratkaistaan, maakuntakaavan yleispiirteisyys huomioon ottaen, viime kädessä rakentamista koskevien lupamenettelyjen yhteydessä.

Ottaen huomioon edellä mainitun ympäristöministeriö katsoo, että taajama-toimintojen ja niiden laajenemissuuntien suhde tulvaherkkiin jokialueisiin on mahdollista ottaa huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sekä tulevassa maakuntakaavoituksessa.

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunnon osalta ympäristöministeriö toteaa, että maakuntakaavasta on jäljempänä esitetyillä perusteilla jätetty vahvistamatta tieluokan muutokset yhdysteillä 7120 (Alajärvi) ja 6215 (Ähtäri) sekä eräät "Merkittävästi parannettava tieosuus" -merkinnät.

Ympäristöministeriö yhtyy siihen liikenne- ja viestintäministeriön näkemykseen, että kaavassa on osoitettu erittäin runsaasti uusia ohjeellisia eritasoliittymävarauksia. Ympäristöministeriö toteaa kuitenkin, että suuri osa ohjeellisista eritasoliittymistä sijoittuu runkotieverkolle. Muilla tieosuuksilla kyseisiä merkintöjä voidaan pitää erittäin pitkän tähtäimen suunnitelmina.

Maakuntakaavassa voidaan osoittaa yhdysteitä, mikäli niillä on ylikunnallista merkitystä tai merkitystä maakuntakaavassa osoitetun alue- ja yhdyskuntarakenteen kuten maaseudun kyläverkoston toimivuuden kannalta. Yhdystiet toimivat etupäässä paikallis- ja kyläkeskusten sekä haja-asutusalueiden liikenneyhteyksinä. Ympäristöministeriö toteaa, että esitetyillä yhdysteillä voidaan katsoa olevan merkitystä kyläverkoston ja läpikulkuliikenteen kannalta. Ympäristöministeriö yhtyy liikenne- ja viestintäministeriön näkemykseen siitä, että vähämerkityksellisten teiden poistaminen olisi selkeyttänyt kaavakarttaa ja korostanut esitettävien teiden merkitystä.

Radan vierialueiden tärinään ja meluun liittyvän kaavamääräyksen täydentämisen osalta ympäristöministeriö toteaa, että kaavassa on asutuksen osalta osoitettu pääsääntöisesti nykytilanteen mukaisia alueita. Ratojen vierialueiden tärinän ja melun vaikutus asutukseen tulee ottaa huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sekä tulevassa maakuntakaavoituksessa.

Kaavaselostuksen luettelossa maakunnallisesti merkittävänä rakennetun kulttuuriympäristön kohteina olevien Voltin ja Ähtärin asemien osalta ympäristöministeriö toteaa, että kaavaselostus ei ole vahvistettava asiakirja. Maakuntakaavalla ei muutoinkaan ratkaista yksityiskohtaisesti suojelukysymyksiä. Rakennusten suojelu ei lopullisesti toteudu maakuntakaavalla, vaan joko yksityiskohtaisessa kaavassa tai rakennussuojelulain (60/1985) mukaisella päätöksellä. Ympäristöministeriö pitää Voltin ja Ähtärin asemien mukana oloa kaavaselostuksen maakunnallisesti merkittävien rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden luettelossa perusteltuna.

Työministeriön lausunnon osalta ympäristöministeriö toteaa, että Keski-Pohjanmaan maakuntakaavaan rajoittuvien maakuntien liittojen maakuntakaavoitus sovitetaan yhteen maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n edellyttämällä tavalla kaavan laatimisvaiheessa sen osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyjen sekä viranomaisneuvottelujen kautta.

Johtopäätöksenä ministeriöiden lausunnoista ympäristöministeriö katsoo, etteivät ministeriöiden kannat ole maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 4 momentin tarkoittamalla tavalla eriävät eikä tällaista tilannetta synny myöskään kaavan vahvistamispäätöstä tehtäessä. Asiaa ei siten ole tarpeen siirtää valtioneuvoston yleisistunnossa ratkaistavaksi.

Lausumat valituksista

Hietikon vesiosuuskunta

Valituksen kohteena on seututietä 689 koskeva linjaus, joka on osoitettu ohjeellista uutta tielinjausta tai uuden tien vaihtoehtoista linjausta koskevalla merkinnällä Jurvan kuntakeskuksen itäpuolella.

Kyseisellä merkinnällä osoitetaan tieyhteyksiä, jotka perustuvat todettuun tie liikenteen yhteystarpeeseen ja joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy epävarmuutta. Merkintää käytetään todennäköisen alueidenkäyttötarpeen toteuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi muun muassa silloin, kun tien sijainnista on käytettävissä vain alustavia suunnitelmia tai sijaintiin liittyy muutoin tavanomaista suurempaa epävarmuutta.

Tien tarkempi linjaus ja suhde ympäröivään alueidenkäyttöön sekä Hietikon pohjavesialueeseen tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Kyseinen tielinjaus on maakuntakaavassa osoitettu Hietikon pohjavesialueen välittömään läheisyyteen, alueen pohjoispuolelle siten, että linjaus ei kulje pohjavesialueella. Olemassa oleva, nykyinen tien linjaus kulkee pohjavesialueen läpi.

Hietikon pohjavesialue on maakuntakaavassa osoitettu pohjavesialueeksi, jonka suunnittelumääräyksessä on todettu: "Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava niin, että pohjaveden laatu ei huononnu eikä alueen antoisuus pienene."

Hietikon pohjavesialue on maakuntakaavassa otettu huomioon sekä seututien 689 linjauksessa että osoittamalla Hietikon pohjavesialue tätä koskevalla merkinnällä ja siihen liittyvällä suunnittelumääräyksellä.

Ympäristöministeriö katsoo, että vahvistetuksi saatetussa maakuntakaavassa on seututietä 689 koskeva "ohjeellinen uusi linjaus tai uuden tien vaihtoehtoinen linjaus" sekä Hietikon pohjavesialue sovitettu yhteen siten, että ratkaisu maakuntakaavoituksen tasolla riittävällä tavalla turvaa Hietikon pohjavesialueen ja sen veden laadun säilymisen.

Ympäristöministeriö hylkää valituksen.

Vahvistamatta jätetyt aluevaraukset ja kaavamääräykset

Merkittävästi parannettavat tieosuudet seututeillä 672 Kauhajoki-Jalasjärvi, 685 Jurva-Kainasto, 694 Kalakoski-Etelä-Pohjanmaan liiton raja, 711 Kuortane-Lappajärvi, 750 Vimpeli-Etelä-Pohjanmaan liiton raja ja 751 Evijärvi-Etelä-Pohjanmaan liiton raja sekä yhdysteillä 7056

Jokivarsi (Alavus)-Etelä-Pohjanmaan liiton raja ja 7122 Kurejoki (seututie 711)-Alajärvi

Maakuntakaavamerkintöjen käyttöperiaatteet muodostuvat maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen lähtökohdista. Ympäristöministeriö on 31.3.2000 antanut asetuksen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytävistä merkinnöistä. Kaavoissa voidaan tarvittaessa käyttää muitakin kuin asetuksen merkintöjä. Kun kaavassa käytetään asetuksen mukaista merkintää, sitä tulee käyttää asetuksessa esitetystä tarkoituksessa. Asetus kaavamerkinnöistä on tarkoitettu perustaksi kaavojen merkintäjärjestelmälle sekä merkintöjen käytön yhtenäisyydelle.

Ympäristöministeriö on 16.6.2003 antanut tarkempia ohjeita maakuntakaavamerkintöjen ja -määräysten käyttöperiaatteista tätä koskevassa oppaassa. Oppaan mukaan "Merkittävästi parannettava tieosuus" -merkintää käytetään, kun on kysymys todella merkittävistä muutoksista, esimerkiksi tasoliittymien muuttamisesta eritasoliittymiksi, tien linjauksen merkittävästä parantamisesta tai yksiajorataisen tien muuttamisesta kaksiajorataiseksi. Vähäinen, pääasiassa nykyisellä sijaintipaikalla tapahtuva tien parantaminen, ei ole riittävä peruste merkinnän käyttämiselle. Myöskään tieluokan muuttaminen ei sellaiseen ole peruste kyseisen merkinnän käytölle

Saatujen selvitysten perusteella ympäristöministeriö katsoo, että seututeillä 672 Kauhajoki-Jalasjärvi, 685 Jurva-Kainasto, 694 Kalakoski-Etelä-Pohjanmaan liiton raja, 711 Kuortane-Lappajärvi, 750 Vimpeli-Etelä-Pohjanmaan liiton raja ja 751 Evijärvi-Etelä-Pohjanmaan liiton raja sekä yhdysteillä 7056 Jokivarsi-Etelä-Pohjanmaan liiton raja ja 7122 Kurejoki-Alajärvi tehtävät parantamistoimenpiteet ovat lähinnä tien rakenteen parantamiseen liittyviä. Lisäksi ympäristöministeriö toteaa, että seututiellä 694 Kalakoski-Etelä-Pohjanmaan liiton raja sekä yhdystiellä 7122 Kurejoki-Alajärvi tehtävät parantamistoimenpiteet on jo pääosin toteutettu vuonna 2004.

Ottaen huomioon kyseisten tieosuuksien parantamistarpeet sekä niillä tehtävät parannustoimenpiteet ei merkinnän "Merkittävästi parannettava tieosuus" käytölle ole riittäviä perusteita. Tältä osin ympäristöministeriön asetusta kaavoissa käytettävistä merkinnöistä on käytetty asetuksen vastaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 3 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin.

Maakuntakaavassa on "Merkittävästi parannettava tieosuus" -merkinnällä osoitettu lukuisia tieosuuksia. Merkinnän käyttöä tässä laajuudessa ei voida pitää perusteltuna ympäristön ja talouden kannalta kestävien liikenteen järjestelyjen eikä alue- ja yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaisuuden kannalta.

Edellä esitetyn perusteella ympäristöministeriö jättää vahvistamatta "Merkittävästi parannettava tieosuus" – merkinnät seuraavilta tieosuuksilta:

- seututie 672, Kauhajoki-Jalasjärvi
- seututie 685, Jurva-Kainasto
- seututie 694, Kalakoski-Etelä-Pohjanmaan liiton raja

- seututie 711, Kuortane-Lappajärvi
- seututie 750, Vimpeli-Etelä-Pohjanmaan liiton raja
- seututie 751, Evijärvi-Etelä-Pohjanmaan liiton raja
- yhdystie 7056, Jokivarsi (Alavus)-Etelä-Pohjanmaan liiton raja
- yhdystie 7122, Kurejoki (seututie 711)-Alajärvi

Muilta osin kyseiset tieosuudet vahvistetaan kaavan osoittamiin tieluokkiin.

Yhdysteiden 7120 Alajärvi-Levijoki ja 6215 Ähtäri-Etelä-Pohjanmaan liiton raja tieluokkamuutokset yhdystiestä seututiekseksi

Kaavassa on erillisellä merkinnällä osoitettu tieluokkamuutoksia yhdystiestä seututiekseksi. Kaavaselostuksen mukaan merkinnällä osoitetaan ne yhdystietasoiset tiet, jotka tulee korottaa seututeiksi.

Seututiet yhdistävät kuntakeskuksia tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa ja kytkevät merkittävimmät muut liikennettä synnyttävät kohteet sekä yleiset rajanylityspaikat ylempiluokkaiseen verkkoon.

Yhdystie 7120 Alajärvi-Levijoki toimii yhtenä Alajärven sisääntulotienä. Tie ei yhdistä kuntakeskuksia eikä se toimi merkittävänä liikennettä kytkeväenä yhteytenä ylempiluokkaiseen verkkoon. Pääasiallinen yhteys valtatieltä 16 Levijoen kylään ja tästä etelään toimii kantatieltä 68. Tie 7120 palvelee lähinnä paikallista liikennettä. Yhdystien 7120 toimiminen yhtenä tieyhteytenä Alajärvelle ei ole riittävä peruste tieluokan muutokseen.

Yhdystie 6215 kulkee Ähtäristä etelään Etelä-Pohjanmaan liiton rajalle ja edelleen valtatielle 23. Suurin osuus tiestä 6215 sijoittuu Keski-Suomen liiton alueelle. Keski-Suomen 2.8.1999 vahvistetussa seutukaavassa kyseinen tie on osoitettu yhdystienä. Tie palvelee pääosin paikallista ja alakeskusten välistä liikennettä. Tie ei yhdistä kuntakeskuksia eikä se toimi merkittävänä liikennettä kytkeväenä yhteytenä ylempiluokkaiseen verkkoon.

Kyseisten teiden tieluokkamuutosta ei voida pitää perusteltuna ympäristön ja talouden kannalta kestävien liikenteen järjestelyjen eikä alue- ja yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaisuuden kannalta.

Edellä esitetyn perusteella ympäristöministeriö jättää vahvistamatta tieluokkamuutoksen yhdystiestä seututiekseksi yhdystiellä 7120 Alajärvi-Levijoki sekä yhdystiellä 6215 Ähtäri-Etelä-Pohjanmaan liiton raja.

Ohjeellisen moottorikelkkailun runkoreitin suunnittelumääräyksen kohta: "Reittejä ei tule suunnitella kulkemaan Natura 2000 -verkoston tai suojelualueiden kautta. Pois lukien metsälain nojalla suojeltavat natura-alueet."

Maankäyttö- ja rakennuslain 30 §:n mukaan maakuntakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan maakuntakaava-aluetta suunniteltaessa tai rakennettaessa.

Maakuntakaavassa annetaan ohjeellisen moottorikelkkailun runkoreittiä koskeva suunnittelumääräys: "Reitin yksityiskohtainen sijainti tulee suunnitella

yhteistyössä maanomistajien ja viranomaistahojen kanssa. Reittejä ei tule suunnitella kulkemaan Natura 2000 -verkoston tai suojelualueiden kautta. Pois lukien metsälain nojalla suojeltavat natura-alueet."

Maakuntakaavamääräys ei saa olla ristiriidassa erityislainsäädännön kanssa. Mahdollisuudet moottorikelkkareitin sijoittamiseen Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella riippuvat reitin toteuttamisen ja käytön vaikutuksista niihin luonnonarvoihin, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Asia ratkaistaan viime kädessä luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n perusteella. Näin ollen maakuntakaavamääräyksellä ei voida ennakolta ratkaista sitä, voidaanko moottorikelkkailun runkoreitti sijoittaa Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueelle eikä asettaa eri lakien nojalla toteutettavia Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita tässä suhteessa erilaiseen asemaan. Maakuntakaavamääräys on tältä osin myös oikeudellisesti epäselvä.

Edellä esitetyn perusteella ympäristöministeriö jättää suunnittelumääräyksen kohdan " Reittejä ei tule suunnitella kulkemaan Natura 2000 -verkoston tai suojelualueiden kautta. Pois lukien metsälain nojalla suojeltavat natura-alueet." lainvastaisena vahvistamatta.

Soinin Pannukankaan kalliokiviainesten ottamisaluetta koskevan merkinnän eteläosa

Osa-alueiden erityisominaisuuksia kuvaavalla "Kalliokiviainesten ottamisalue" -merkinnällä osoitettu alue Soinissa käsittää Pannukankaan ja Tervakankaan sekä näiden lähialueiden kankaita. Alue rajautuu etelässä Pitkämännikkönevan Natura-alueeseen FI0800047.

Kalliokiviainesten ottamisalueen eteläosan poikki on kaavassa osoitettu ohjeellisen ulkoilureitin linjaus.

Kaava-aineiston perusteella kyseinen merkintä perustuu pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisen selvitysprojektiin (ns. Poski -projekti), jossa kalliokiviaineksen ottoon on esitetty Pannukankaan länsipuoleiset Pannukankaan alueet.

Etäisyys kaavassa kalliokiviainesten ottamisalueeksi osoitetun alueen eteläosasta merkinnän perusteena olevassa selvityksessä esitettyyn Pannukankaan alueeseen on noin 1,5 kilometriä. "Kalliokiviainesten ottamisalue" -merkinnällä osoitettu alue on tältä osin huomattavasti laajempi kuin merkinnän perusteena oleva ns. Poski -projektin rajausta ja kattaa muun muassa Tervakankaan sekä muita lähialueen kankaita.

Kaavan tulee maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 5 momentin nojalla maakuntakaavan sisältövaatimukseen liittyvät seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää. Selvitysten perusteella on voitava varmistua siitä, että maakuntakaava täyttää sille asetetut sisältövaatimukset.

Kaavassa ei ole selvitetty kyseisten kankaiden soveltuvuutta kalliokiviaineksen ottoon eikä esitetty perusteluja kyseiselle merkinnälle siltä osin kuin

merkintä koskee myös muita alueita kuin mitä merkinnän perusteena olevassa selvityksessä on todettu soveltuvan kalliokiviainesten ottoon.

Maakuntakaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on oltava selvillä kaavan vaikutuksista Natura 2000 -verkostoon. Maankäyttö- ja rakennuslain 197 §:n mukaan kaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on sen lisäksi, mitä maankäyttö ja rakennuslaissa säädetään, noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 10 luvussa säädetään Natura 2000 -verkostosta. Kaavassa ei ole selvitetty, heikentääkö kaavan toteuttaminen todennäköisesti merkittävästi kalliokiviainesten ottamisalueeseen rajautuvan Natura-alueen (FI0800047) perusteena olevia luonnonarvoja.

Edellä esitetyn perusteella ympäristöministeriö jättää lainvastaisena vahvistamatta Soinin Pannukankaan merkinnällä "Kalliokiviainesten ottamisalue" osoitetun alueen eteläosan.

Vahvistamatta jätetyt kohdat on merkitty kaavakarttaan punaisella.

Oikaisunluonteiset korjaukset

Evijärven Särkisenjärvi on kaavakartalla osoitettu kahdella päällekkäisellä aluevarausmerkinnällä S ja SL-3. Särkisenjärvi on lintuvesiensuojeluohjelman mukainen alue. Ympäristöministeriö poistaa oikaisunluonteisena korjauksena merkinnän S.

Oikaisunluonteinen korjaus on merkitty kaavakarttaan punaisella.

Maakuntakaavan vahvistaminen

Käytettävissä olevan aineiston perusteella ympäristöministeriö katsoo, että kaava muilta kuin edellä vahvistamatta jätetyiltä osin täyttää sille maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:ssä asetetut sisältövaatimukset. Koska maakuntakaavan vahvistamiselle ei muutoinkaan ole maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 3 momentista johtuvaa estettä, ympäristöministeriö vahvistaa maakuntakaavan muilta osin.

Kaavan voimaantulo

Ympäristöministeriö määrää maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n perusteella kaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Jatkosuunnitteluohjeet

Etelä-Pohjanmaan liiton on tulevassa maakuntakaavoituksessa otettava huomioon opetusministeriön, maa- ja metsätalousministeriön sekä liikenne ja viestintäministeriön lausuntojen kohdalla ympäristöministeriön päätöksessä mainitut seikat.

JATKOTOIMENPITEET

Etelä-Pohjanmaan liiton on maankäyttö- ja rakennusasetuksen 93 §:n mukaisesti kuulutettava kaavan voimaantulosta.

Etelä-Pohjanmaan liiton tulee lisäksi lähettää päätös tiedoksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 95 §:n mukaisille viranomaisille otettavaksi huomioon

suunnittelussa, päätöksenteossa sekä alueidenkäyttöä koskeviin toimenpiteisiin ryhdyttäessä.

Oikeusvaikutukset

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 1 momentin mukaisesti maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 2 momentin mukaisesti viranomaisten on suunnitellessaan alueidenkäyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteellä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus on voimassa kaavakartalla kohdassa "rakentamisrajoitus" mainituilla alueilla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 4 § 3 mom., 9 §, 17 §, 24 § 2 mom., 25 §, 27 §, 28 §, 29 §, 30 § 1 mom., 31 §, 33 §, 188 § 5 mom. ja 201.

Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999) 1 §, 10 §, 93 § ja 95 §

Ympäristöministeriön asetus (31.3.2000) maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä.

Kuntalaki (365/1995) 90 § ja 92 §

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 65 § ja 66 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Ympäristöministeriön asetus ympäristöministeriön maksullisista suoritteista (1241/2003) 3 §.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristöministeri

Jan-Erik Enestam

Yli-insinööri

Antti Irjala

LIITE Valitusosoitus ja oikaisuvaatimusohje

JAKELU JA MAKSU

Päätös, maksutta Etelä-Pohjanmaan liitto, PL 109, 60101 Seinäjoki

Päätös, maksu 155 euroa
Hietikon vesiosuuskunta

Tiedoksi
Oikeusministeriö
Sisäasiainministeriö
Puolustusministeriö
Valtiovarainministeriö
Opetusministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Kauppa- ja teollisuusministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työministeriö
Länsi-Suomen ympäristökeskus
Ympäristöministeriön ympäristönsuojeluosasto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Ympäristöministeriön päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään kolmantenkymmenentenä (30) päivänä päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Valituksen tulee olla perillä virka-aikana eli viimeistään klo 16.15. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet Valituskirjaan on liitettävä

- ympäristöministeriön päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, toimittaa lähetin välityksellä tai sähköpostilla. Valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakijalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 200 euroa (1024/2002). Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden
 postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
 käyntiosoite: Unioninkatu 16, 00130 Helsinki
 puhelinvaihe: 010 36 40200
 telekopio: 010 36 40382
 sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@om.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Jos maksuvelvollinen katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, hän voi vaatia siihen oikaisua ympäristöministeriöltä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava ympäristöministeriölle (6) kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- oikaisua vaativan nimi, asuinpaikka ja postiosoite
- vaatimusmaksun muuttamiseksi
- oikaisuvaatimuksen perustelut

Oikaisuvaatimus on oikaisuvaatimuksen tekijän tai oikaisuvaatimuksen muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinpaikka ja postiosoite.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä.

Omalla vastuullaan oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Ympäristöministeriön postiosoite on PL 35, 00023 VALTIONEUVOSTO ja kirjaamon käyntiosoite Fabianinkatu 6 A, 00130 HELSINKI